

De onzichtbare hand

We worden steeds handiger in ingewikkelde situaties: dragen door een smalle deur, over een ijzige ondergrond of op een wiebelende plank langs een graf. Die behendigheid komt ons deze keer goed van pas.

In de kapel, waar de overledene ligt opgebaard, draaien we de kist met de overledene richting de deur. De doorgang is zo smal dat er maar één iemand naast kan lopen. Achter me hoor ik zacht: 'ik moet mijn handvat loslaten. Ik kan niet mee door de deur'. Om en om schuifelen we door de deuropening en moeten in het nauwe gangetje tegelijkertijd naar rechts draaien. Oh jeeh, er staat een obstakel in de weg, een tafeltje. We houden de kist zo hoog mogelijk, zodat hij boven het tafeltje uitkomt. De twee middelste draagsters zijn intussen naar een hoek verdreven en kunnen zich niet langs ons heen wurmen. Het lukt wonderwel, maar we zijn er nog niet. We moeten een klapdeur door, die iets breder is gelukkig. Nu maar hopen dat de deur niet terug klapt. We komen uit in een brede gang en meteen staan we alle zes weer op onze plaats. Wij hebben ons in allerlei bochten gewrongen maar de kist met de overleden mevrouw heeft nauwelijks bewogen. Ik kijk naar de draagster naast me, ze ziet er zo kalm uit, ik zie geen enkel teken van inspanning op haar gezicht. Aan beide zijden in de gang zitten bewoners van het huis en familieleden in alle rust toe te kijken.

Na een moment van stilte gaan we richting de uitgang; dan komt de laatste uitdaging: een trap met zeven treden naar de straat afdalen. Achter ons kijken de mensen in de gang meelevend toe. Stapje naar beneden. En mooi horizontaal houden. Als voorste draagsters merken we dat het zwaarder wordt. Weer een stapje omlaag. Hooghouden! Weer een stapje. Houden de draagsters achter ons het vol? Nog vier stapjes te gaan. Steeds hoger houden. Doorzetten, maar oh wat is dat zwaar. Opeens is daar een sterke hand die het handvat dat aan de voorkant zit vastpakt en stevig in de hoogte houdt. Dan dalen we moeiteloos de laatste treden af. In de gang was de hand niet te zien, een onzichtbare hand, behorend bij de chauffeur van de rouwauto. Als iedereen even later buiten staat, klaar voor vertrek, zit hij onbewogen op zijn plaats met zijn handen op het stuur.